

Business Region Kristiansand
Presentasjon

2021

/ RULLERING AV HANDLINGSPLAN til
Strategisk næringsplan for
Kristiansandsregionen

Vedtatt i:

Bystyret i Lillesand 29.10.2014

Kommunestyret i Søgne 30.10.2014

Kommunestyret i Birkenes 04.11.2014

Kommunestyret i Iveland 06.11.2014

Kommunestyret i Vennesla 06.11.2014

Kommunestyret i Songdalen 19.11.2014

Bystyret i Kristiansand 03.12.2014

Strategisk næringsplan for Kristiansandsregionen

VISJON

Kristiansandsregionen er Norges beste region å bo og arbeide i

Næringsutvikling i Kristiansandsregionen bidrar til vekst og verdiskaping i hele landsdelen

OVERORDNET MÅL

Kristiansandsregionen skal ha høy vekst sammenliknet med øvrige storbyregioner

SATSINGER

/Kompetent

/Innovativ

/Attraktiv

/Internasjonal

/Transport og infrastruktur

/Næringsarealer

KOMMUNENE VIL DERFOR:

A. Utvikle gode barnehager, skoler og fagopplæring ved å:

- Sikre høy kvalitet i et sammenhengende utdanningsløp
- Fremme samarbeid mellom utdanningsinstitusjoner, forskning og næringsliv
- Skape inkluderende læringsmiljøer
- Støtte samarbeid mellom utdanningsinstitusjoner i regionen, nasjonalt og internasjonalt

B. Tilrettelegge for universitetet og andre kunnskapsinstitusjoner ved å:

- Bidra til økt kvalitet og synlighet av Universitetet i Agder
- Utvikle byen som attraktivt studiested og regionen som arbeidssted for nyutdannede
- Skape arenaer for utveksling og samarbeid mellom universitetet og arbeidslivet
- Synliggjøre kunnskapsinstitusjonenes bidrag til regional samfunnsutvikling
- Fremme tett og forpliktende samarbeid med Universitetet i Agder og FoU miljøer

C. Utvikle regionens kompetanse ved å:

- Fremme høy yrkesdeltakelse i alle befolkningsgrupper, og særlig kvinnes
- Bidra til økt utdanningsnivå i befolkningen og blant sysselsatte
- Forebygge frafall i videregående skoler

D. Tiltrekke og beholde kompetanse ved å:

- Profesjonalisere vertskapsrollen overfor studenter, kompetansesarbeidere og -bedrifter fra inn- og utland
- Koordinere systematisk samarbeid mellom næringsliv, kommuner og academia
- Tilrettelegge sammen med arbeidsgivere for å beholde kompetanse i regionen
- Styrke samordnet synlighet av kompetanseregionen Kristiansand i inn- og utland

A. Bygge entreprenørskapskultur ved å:

- Videreutvikle entreprenørskapskultur og kontakt til arbeidslivet blant ungdom i samarbeid med skoler og næringsliv
- Synliggjøre gode forretningsideer i samarbeid med UiA og innovasjons- og etablerermiljøer
- Støtte profesjonalisering av kreative næringer i samarbeid med kompetansesentrene

B. Stimulere til bedriftsetableringer ved å:

- Videreutvikle etablerer- og innovasjonsselskapene, samordne og effektivisere ressursbruk til fordel for gründere og etablerere
- Fremme tilførsel av privat og statlig tidligfase-kapital
- Stimulere til etableringer som kan bidra til å løse samfunnsutfordringer knyttet til f.eks. klimaendring eller demografi
- Bruke rollen som eier og bidragsyter strategisk og samordnet

C. Styrke FoU og innovasjon i næringslivet ved å:

- Fremme tettere samarbeid og konsolidering av regionens innovasjonssentre og inkubatorer
- Støtte videreutvikling av regionens klynger
- Stimulere til samarbeid og utvikling mellom kompetanseinstitusjoner og næringslivet for økt FoU og uttesting
- Bidra til utvikling av campus Gimlemoen for mer nyskaping og næringsutvikling

D. Styrke innovasjon i offentlig sektor ved å:

- Bruke offentlige anskaffelser mer strategisk
- Stimulere til økt bruk av lokale, nasjonale og internasjonale innovasjonsvirkemidler rettet mot offentlig privat samarbeid
- Utvikle tjenester og kompetanse gjennom utveksling i nasjonale og internasjonale nettverk
- Fremme bedre utnyttelse av regionale, nasjonale og europeiske programmer for innovasjon i offentlig sektor

A. Tiltrekke bedrifter, befolkning og besøkende ved å:

- Styrke Kristiansandsregionens attraktivitet for kompetent arbeidskraft fra inn- og utland
- Tilrettelegge for tilflytting av arbeidstakere og studenter fra inn- og utland for å dekke regionens kompetansebehov
- Sikre konkurransedyktige tilbud av sosial infrastruktur (f.eks. barnehager, skoler, helse- og sosialtjenester)
- Videreutvikle kommunenes vertskapsrolle gjennom høy kvalitet i tjenesteproduksjon

B. Videreutvikle Kristiansand som landsdelscenter ved å:

- Styrke Kristiansand i konkurransen med andre storbyer om kritisk kompetanse
- Ivareta viktige senterfunksjoner til fordel for byregionen
- Utvikle Kvadraturen og regionens bysentra for å styrke byregionens attraktivitet
- Utnytte Kristiansandsregionens fordeler med storbyens nærhet til attraktive rekreasjonsområder

C. Tilrettelegge for et variert arbeidsmarked ved å:

- Styrke regionens kompetansemiljøer for å tiltrekke kompetansearbeidsplasser
- Arbeide strategisk for å tiltrekke bedrifter til regionen
- Bidra til etablering av nye bedrifter og styrke gründerkulturen
- Fremme samarbeid mellom næringer, klynger og bedrifter for å avdekke nyskapingspotensial

D. Profilere og synliggjøre Kristiansandsregionen ved å:

- Profilere Kristiansandsregionen som teknologi- og kompetanseregion
- Koordinere målrettet kommunikasjonsinnsats med næringsliv og academia
- Avgrense målgrupper for oppfølgende profileringstiltak
- Fremme strategisk bruk av byregionens naturgitte fordeler og det voksende kulturtilbudet
- Samordne og styrke innsatsen til lokal og regional forvaltning, næringsliv og utdanningsinstitusjoner mot sentrale beslutningstakere

A. Stimulere til et enda mer internasjonalt næringsliv ved å:

- Støtte små og mellomstore bedrifters samarbeid og markedsutvikling internasjonalt
- Samarbeide med klynger og bransjeorganisasjoner om viktige internasjonale møteplasser, prosjekter eller messer
- Lede viktige delegasjoner
- Styrke, samordne og tydeliggjøre tilbudet av virkemidler for internasjonalisering av næringslivet og samarbeid med utlandet

B. Styrke internasjonal utdanning og FoU ved å:

- Bidra til at flere elever og studenter forberedes til et stadig mer internasjonalt orientert arbeidsliv
- Bidra til at UiA og andre utdanningsinstitusjoner etablerer samarbeid med og lærer av utenlandske utdannings- og forskningsinstitusjoner
- Øke internasjonalisering av skoler og utdanningsprogrammer
- Støtte opp om internasjonalt samarbeid mellom regionens FoU-miljøer og internasjonale samarbeidspartnere i Europa, USA og andre steder

C. Styrke arbeidet med kompetanseinnvandring ved å:

- Utarbeide en helhetlig og langsiktig strategi for rekruttering og integrering i Kristiansandsregionen i samarbeid med næringsliv, academia og andre partnere
- Sørge for et velkomstapparat som gir den enkelte arbeidsinnvandrer nødvendig informasjon og bistand
- Oppmuntre store virksomheter til mer systematiske trivselstiltak for nye arbeidstakere
- Senke terskelen for innvandrere til å bidra i den regionale verdiskapingen

D. Styrke regionens internasjonale samarbeid ved å:

- Øke kunnskap om EU og EU-programmer og støtteordninger
- Utvikle kompetanse om prosjektutvikling og prosjektsamarbeid i regionen
- Videreutvikle strategisk internasjonalt samarbeid med særlig vekt på eksisterende forbindelser i næringsliv, academia og samfunnsutvikling

A. Arbeide for bedre vei- og kollektivløsninger i storbyregionen ved å:

- Løse Kristiansands veg- og kollektivutfordringer som knutepunkt i regionen
- Gjennomføre regionale infrastrukturprosjekter for å ivareta framkommelighets-, sikkerhets- og beredskapshensyn
- Utvide bo- og arbeidsmarkedet med nye veiprojekter og satsing på kollektivtrafikk som binder sammen regionen

B. Utvikle fremtidens havn og havnestruktur ved å:

- Styrke Kristiansand havn som nasjonalt utpekt havn og landets nest største containerhavn
- Utvikle nye havneavsnitt tilrettelagt for videreutvikling av regionens internasjonalt rettede næringsliv
- Videreutvikle gode løsninger for ferje- og cruisetrafikken

C. Styrke Kristiansand lufthavn Kjevik ved å:

- Koordinere regionale og lokale initiativ for å imøtekomme næringslivets økende behov for godstransport
- Støtte opp om Kjevik lufthavn for å sikre et godt internasjonalt og nasjonalt rutetilbud
- Bedre lufthavnens konkurransesituasjon med ny veg til Kjevik
- Legge til rette for næringsutvikling i tilknytning til lufthavnen Kjevik

D. Styrke jernbanen for person- og godstransport ved å:

- Styrke jernbanens konkurransesituasjon ift frekvens og reisetid
- Forbedre transport mellom regioner gjennom sammenkopling av Vestfoldbanen og Sørlandsbanen samt utbedring av jernbanelinja mot Stavanger
- Styrke Langemyr jernbaneterminalens funksjon for godstransport og en effektiv transportforbindelse mellom havna og jernbaneterminalen

A. Prioritere sentrumsnære næringsarealer og arealer langs kollektivaksene

- Utvikle kvadraturen og randsone. Store prosjekter er under utvikling, prosjekter som vil legge til rette for omfattende næringsutvikling
- Næringsutvikling langs kollektivaksene må også prioriteres
- Prioritere sentrale, attraktive utbyggingsarealer til kunnskapsintensive arbeidsplasser, forskning og hovedadministrasjoner

B. Transformasjon av næringsarealer

- Transformasjon av næringsarealer vil være en kontinuerlig prosess
- Endring av formål og utbyggingsmønster for omdanning av arealer langs kollektivaksene skal prioriteres.
- Det må tilrettelegges for økt kollektivandel når omdanning skjer
- Rammebetingelser for etableringer skal kontinuerlig vurderes og tilpasses konkurransen ift lokaliseringer

C. Sjønære næringsarealer

- For at Kristiansand skal ha tilstrekkelige arealer til sjønær virksomhet, må det prioriteres å sikre slike arealer
- Landarealer tilknyttet havnevirksomheten er en viktig del av ny havnestruktur i Kristiansand
- Det er viktig å sikre arealer i tilknytning til havna for verdiøkende tjenester jfr havnestrukturvedtak 10. april 2013 og Havnestrategi for Kristiansand Havn KF 2013

D. Utvikle universitetsområdet

- Universitetsområdet og aksene mellom Kvadraturen og universitetet må prioriteres for utvikling.
- Nye arbeidsplasser og lokalisering av kompetansearbeidsplasser knyttet til samarbeid med innovasjonsmiljøene på Campus Gimlemoen er viktig

/ FELLES INTERESSER

- Tilrettelegge for arbeidsplasser
- Tiltrekke arbeidsplasser
- Battery Coast
- Alternative energikilder, eks hydrogen
- Tilgang på elektrisk kraft
- Vertskapsrolle, invest IN
- Næringsarealer
- Flere i arbeid

/ FELLES INTERESSER

- Arealguiden
<http://www.arealguiden.no/>
- Batterycoast
<https://www.businessregionkristiansand.no/batterycoast>

Handlingsplan for Kristiansand kommune 2015-2018

Strategisk næringsplan for Kristiansandsregionen

Per: 25.03.2015

Handlingsplan for hver av kommunene

- Felles tiltak
- Enkelttiltak for hver av kommune

1. Kompetanse: Kristiansandsregionen skal være en vekstkraftig kompetanseregion.

Utvikle gode barnehager, skoler og fagopplæring
Tilrettelegge for universitetet og andre kunnskapsinstitusjoner
Utvikle regionens kompetanse
Tilrettelegge og beholde kompetanse

Tiltak	Ansvar	Samarbeidspartner	Gjennomføring	Referanse
1.1 Kompetanseregion Kristiansand: tjenesteutvikling - Utarbeide en helhetlig og langsiktig strategi for å rekruttere, integrere og beholde kompetent arbeidskraft i Kristiansandsregionen i samarbeid med næringsliv, akademia og andre partnere. - Systematisk koordinering av private og offentlige tjenester og infrastruktur for kompetent arbeidskraft som flytter til regionen. - Utvikle konsept for profesjonelt velkomstapparat for arbeidsinnvandrere - Det skal særlig fokuseres på tilrettelegging for expats og deres ektefeller.	Kristiansand kommune /by- og samfunnsenheten	Knutepunktet og Knutepunktets næringsnettverk, UiA, NOV, Agder Energi, SSHF, Næringsforeningen i Kristiansandsregionen, NHO Agder, Cultiva, Sørlandets Kompetansefond, Vest Agder Fylkeskommune, Hodejeger Åstveit, Trainee Sør, NAV, m.fl. Servicetorg, skatteetaten, politi	2015 – 2016	Strategisk næringsplan for Kristiansandsregionen, Universitetsbymelding handlingsplan 2012-2015, Kommuneplaner, Regionplan Agder 2020
1.2 Inkluderende og næringsnær læring - Koordinering av prosjektene på inkluderende læringsmiljø i regionens kommuner (IL og FLIK). - STYRKE som verktøykasse for samhandling mellom næringsliv og utdanning	Knutepunkt Sørlandet, Knutepunktets oppvekstnettverk Prosjektleder STYRKE	NODE, EYDE, Digin, UiA, Knutepunktets næringsnettverk Knutepunkt Sørlandet, Knutepunktets oppvekstnettverk, NODE, EYDE, NEW, UiA, ungt entreprenørskap, vitensenteret	2014 – 2016 2014 – 2018	Prosjektplaner for Inkluderende Læringsmiljø (IL) og Forskningsbasert læringsmiljøutvikling i Kristiansand (FLIK), Handlingsprogram Kristiansand 2015-2018 Prosjektbeskrivelse STYRKE (næringsnær barnehage og skole), styrevedtak Knutepunktet 14.12.10.
1.5 Universitetsbyen Kristiansand - Oppfølging av Handlingsplan Universitetsbyen Kristiansand, spesielt satsingene utdanning, forskning og kompetanseutvikling. - Oppfølging Utviklingsplan 2040: Utvikling av campus Kristiansand og aksene mellom campus og Kvadraturen, identifisere og implementere næringsrelevante temaer	By- og samfunnsenheten Teknisk sektor	UiA, Samarbeidsrådet, Næringsforening i Kristiansandsregionen, alle sektorer UiA, Studentrådet, kultur sektor, by- og samfunnsenheten, Kristiansand eiendom, plan-, bygg- og oppmålingsetaten	2015 2015 – 2018	Handlingsplan 2012-2015 for Universitetsbyen Kristiansand «Universitetsbyen Kristiansand - Utviklingsplan 2040», Bystyresak 29.10.14
1.6 Tilrettelegge for helseklynge på Eg Oppfølging av utviklingsplan 2030 for SSHF	By- og samfunnsenheten, plan-, bygg- og oppmålingsetaten	SSHF, Knutepunktets helse, sosial og omsorgsnettverk	2015 – 2018	SSHF utviklingsplan 2030
1.7 Mobilisere kompetanse i en mangfoldig og flerkulturell befolkning - Etablere dialogarenaer med byens flerkulturelle befolkning. - Fremme inkludering og verdiskaping i	Organisasjonssektor, by- og samfunnsenheten Nettverket Agder for alle	Internasjonale foreninger frivillige organisasjoner, arbeidsutvalg (politikere, representanter fra den flerkulturelle befolkningen, kommunens administrasjon) Vest-Agder fylkeskommune,	2015 – 2018 2015	Utkast til Strategi for likestilling og inkludering og mangfold (Bystyresak 25.3.2015), Handlingsprogram Kristiansand 2015-2018 Regionplan Agder 2020

/ HANDLINGSPLAN 2015-2018

FELLES TILTAK

Kompetanse

- Kompetanseregion Kristiansand, tjenesteutvikling
- Inkluderende og næringsnær læring
- Forebygge barn og unges frafall fra utdanning og arbeidsliv
- Regionalt samarbeid med UiA

Innovasjon

- Identifisere nye bruksområder for teknologi og kompetanse
- Bygge gründerkultur og utnytte virkemiddelapparatet bedre

Attraktiv storbyregion

- Kompetanseregion Kristiansand, profilering og vertskap
- Regionalt reiselivssamarbeid

Internasjonal konkurranseevne

- Ta i bruk Sørlandet Europakontor for hele regionen
- Åpne Kristiansands internasjonale nettverk for deltakelse fra knutepunktkommuner
- Støtte etablering av datalagringscentre og tilgrensende virksomheter

/ BILDET HAR ENDRET SEG SIDEN SIST

Handlingsplan for Songdalen kommune 2015-2018
Strategisk næringsplan for Kristiansandsregionen
Vedtatt av kommunestyret: 25.03.2015

Handlingsplan for Kristiansand kommune 2015-2018
Strategisk næringsplan for Kristiansand
Per: 25.03.2015

Handlingsplan for Songdalen kommune 2015-2018
Strategisk næringsplan for Kristiansandsregionen
Vedtatt av kommunestyret: 25.03.2015

Handlingsplan for Søgne kommune 2015-2018
Strategisk næringsplan for Kristiansandsregionen
Per: 18.03.2015

Handlingsplan for Songdalen kommune 2015-2018
Strategisk næringsplan for Kristiansandsregionen
Vedtatt av kommunestyret: 25.03.2015

Handlingsplan for Songdalen kommune 2015-2018
Strategisk næringsplan for Kristiansandsregionen
Vedtatt av kommunestyret: 25.03.2015

KNUTEPUNKT SØRLANDET

2015-2018

Birkenes, Lillesand, Vennesla, Iveland, Søgne, Songdalen, Kristiansand

Handlingsplan for xxx kommune
Strategisk næringsplan for Kristiansandsregionen
Per: 25.03.2015

2021-2024

REGION
KRISTIANSAND

2021: Birkenes, Lillesand, Vennesla, Iveland, Kristiansand og Lindesnes

/ PROSESSEN TIL NÅ

Gammel handlingsplan 2015-2018

- Kommunesammenslåing i Kristiansand:
  - Planstrategien 2019-2023, vedtatt 27. november 2019:
    - Rullering av handlingsplan til Strategisk næringsplan
- 29.10.2019 Inviterte vi med nabokommunene
- Medvirkning med næringslivet innenfor ulike bransjer i desember 2019-februar 2020
- Gjennomgang av alle relevante planer og dokumenter
- Konkretisering av tiltak i fellesskap

/ INNSPILLSMØTER OG GJENNOMGANG AV GJELDENDE PLANER

Tiltak	Samarbeidspartnere	Referanse
Koble studenter og næringsliv, Felles løft? Praksis? Oppgavesamarbeid. beholde studentene etterpå		Innspillsmøte
Like muligheter for alle til å søke arbeid, åpne ansettelser		Innspillsmøte
2.2.Studentene føler tilknytning til regionen og ønsker å bli værende etter endt utdanning		Handlingsplan Universitetsby
2.4.Kristiansand er en internasjonal universitetsby (Invitere internasjonale ph.d studenter til velkomstmøtene på rådhuset)		Handlingsplan Universitetsby
Posisjonere Agder som en region som er sterk i praktisk bruk av kunstig intelligens.		Regionplan Agder 2030
Jobbe målrettet for heltidskultur og likestilt arbeidsliv.		Regionplan Agder 2030
Sikre målrettet arbeid for høyere deltagelse i utdanning og arbeidsliv		Kommuneplanens samfunnsdel
Samarbeide systematisk og koordinert med næringslivet og utdanningsinstitusjoner om kompetansebehov.		Kommuneplanens samfunnsdel
Prognoser for fremtidig kompetanse		Oppgaveutvalget

/ EKSEMPEL

1. Kompetanse: Kristiansandsregionen skal være en vekstkraftig kompetanseregion. Utvikle gode barnehager, skoler og fagopplæring. Tilrettelegge for universitet og andre kunnskapsinstitusjoner. Utvikle regionens kompetanse. Tiltrekke og beholde kompetanse.

Tiltak	Ansvar	Samarbeidspartner	Gjennomføring	Referanse
Koble studenter og regionalt næringsliv. Sikre bedriftene i regionen relevant kompetanse og sørge for at studentene blir værende i regionen etter endt utdanning. <ul style="list-style-type: none"> • Praksis i næringslivet • Oppgavesamarbeid med næringslivet på bachelor og masternivå • Gjeste forelesninger fra regionens næringsliv • Møtepunkter/kontaktflater mellom regionens næringsliv og studenter i studietiden og spesielt i sluttfasen 	Tor	UiA? NiKR? Ny giv for felles løft? Vennesla Næringsforening, Birkenes Næringsforum		Innspillsmøte, Regionplan Agder 2030, Handlingsplan universitetsbyen 2020-2040
Sikre næringslivet tilgang til relevant kompetanse <ul style="list-style-type: none"> • Få flere til å fullføre videregående opplæring • Øke andelen som tar og fullfører relevant fagbrev • Øke antall læreplasser innfor relevante fag • Prognoser for fremtidig kompetansebehov til videregående opplæring og høyere utdanning • Videreutvikle fleksible etter- og videreutdanningstilbud basert på kompetansebehov 	KK: Tina IVELAND: Line	Fylket? NHO? NiKR? Opplæringskontoret for teknologifag Agder? UiA EVU, Fagskolen		Kommuneplanens samfunnsdel, innspillsmøter, Region Plan, oppgaveutvalg
Gi alle tilgang til regionens arbeidsmuligheter, åpne ansettelser, arbeide mot næringslivet <ul style="list-style-type: none"> • Et likestilt arbeidsliv (organisasjonsintern) • Heltidskultur (organisasjonsintern) • Høyere deltagelse i utdanning og arbeidsliv, lokal arbeidsmarkedspolitikk (organisasjonsintern) 	Geir KK: Tina IVELAND: NAV Midt-Agder	Agder fylkeskommune, KS Agder (Drømme jobben, Menn i Helse), Kommunene		Innspillsmøte, Regionplan Agder 2030, Kommuneplanens samfunnsdel, oppgaveutvalget
Være godt vertskap for internasjonale talenter <ul style="list-style-type: none"> • Relocation Agder, vertskap for internasjonal kompetanse • Mottakelse av internasjonale studenter • Sosiale møteplasser for internasjonale talenter, bidra til at internasjonal arbeidskraft trives i regionen 	Birthe	NiKR, UiA, øvrige partnere		Handlingsplan for universitetsbyen, Kommuneplanens samfunnsdel

/ FELLES INTERESSER

- Tilrettelegge for arbeidsplasser
- Tiltrekke arbeidsplasser
- Battery Coast
- Alternative energikilder, eks hydrogen
- Tilgang på elektrisk kraft
- Vertskapsrolle, invest IN
- Næringsarealer

- Flere i arbeid

